

stond, bij mij geroepen. Ik liet hem het roer vasthouden en ben op mijn knieën er bij gebleven om hem aanwijzingen te geven, hoe te sturen als de commandant de roercommando's gaf.' ¹

's Morgens om half elf kregen de 'Z 5', de 'TM 51' en twee van de vijf mijnenvegers (de andere drie waren voor de Waalhaven geposteed om het oversteken van Duitse troepen te verhinderen) aanvallen van Duitse duikbommenwerpers te doorstaan; de bommen misten hun doel. De 'Z 5' en de 'TM 51' die herhaaldelijk van de wal af getroffen werden, bleven vuren tot ze al hun munitie verschoten hadden. De 'Z 5' (vijf man waren gewond geraakt) keerde toen naar Hoek van Holland terug, de 'TM 51' (één man sneuvelde, twee gewond) voer, om de opgelopen schade hersteld te krijgen, naar de werf 'Gusto' in Schiedam. De trawler-mijnenvegers werden aan de noordelijke Maasoever gemeerd; zij stonden nog in de rode menie en waren daardoor midden op de rivier een te gemakkelijk zichtbaar doel voor de Duitse bommenwerpers. ² Tezamen hadden al die schepen bewerkstelligd dat de Duitsers enkele uren lang van de Willemsbrug nauwelijks gebruik konden maken. Intussen landde nog steeds het ene Duitse vliegtuig na het andere op Waalhaven. De commandant van de 'TM 51' die zich op de werf 'Gusto', in een mand gezeten, aan een kraan omhoog liet hijsen, kon dat duidelijk zien; hij gaf het bericht telefonisch aan de marinestaf door en het gevolg was, dat de chef van die staf, vice-admiraal Furstner, besloot, een aanzienlijk zwaardere marine-eenheid naar Rotterdam te zenden ³: de torpedootjager 'van Galen' die bij Den Helder lag; uit Vlissingen waren toen de kanonneerboden 'Flores' en 'Johan Maurits van Nassau' al naar Hoek van Holland onderweg; de bedoeling was dat zij zo spoedig mogelijk de 'van Galen' naar Rotterdam zouden volgen.

Om twee uur 's middags kwam de 'van Galen' voor Hoek van Holland aan na ten noorden van die plaats op het strand twee of drie Duitse vliegtuigen in brand te hebben geschoten ⁴; de commandant, kapitein-luitenant ter zee A. S. Pinke, twijfelde of hij er verstandig aan deed, de Nieuwe Waterweg binnen te lopen; zijn schip zou er zeer kwetsbaar zijn voor luchtaanvallen; het kon in het smalle vaarwater niet zigzaggen, het bezat geen dekpanter en de zware luchtafweerbatterij was onbruikbaar; geen der vier 40-mm mitrailleurs werkte in geheven stand – een euvel dat op de thuisvaart uit Indië (de 'van Galen' was op 7 mei in Nederlandse wateren aangekomen) ontdekt

¹ K.W.L. Bezemer: *Zij vochten op de zeven zeeën*, p. 20. ² A.v., p. 19–21; Nierstrasz: *Rotterdam*, p. 75–78. ³ 'Marine . . . tweede wereldoorlog', dl. I, hfdst. 7, *Mededelingen van de Marinestaf*, 1955, no. 6, p. 34–35. ⁴ K. W. L. Bezemer: *Zij vochten op de zeven zeeën*, p. 21.